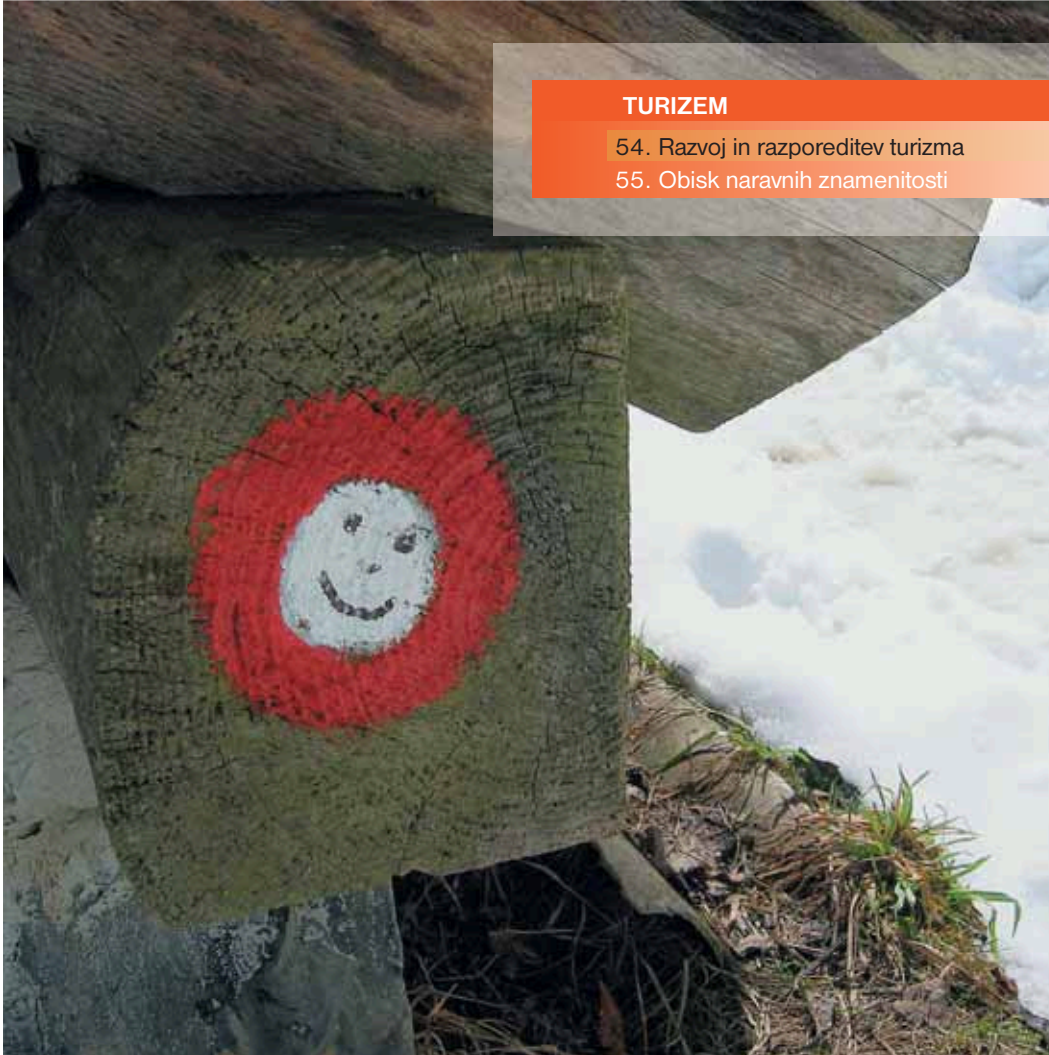
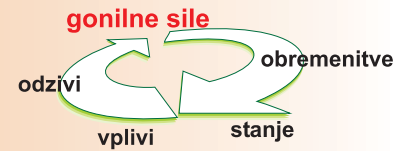

Turizem

TURIZEM

- 54. Razvoj in razporeditev turizma
- 55. Obisk naravnih znamenitosti

54. RAZVOJ IN RAZPOREDITEV TURIZMA

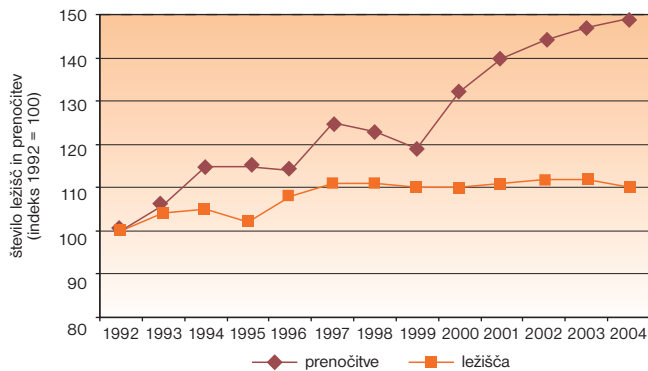
CILJ

- Vključitev in usmerjanje vsebin varstva biotske raznovrstnosti v vse sektorje, zlasti s področja rabe naravnih dobrin, urejanja prostora in urejanja voda ter v regionalni razvoj in turizem.

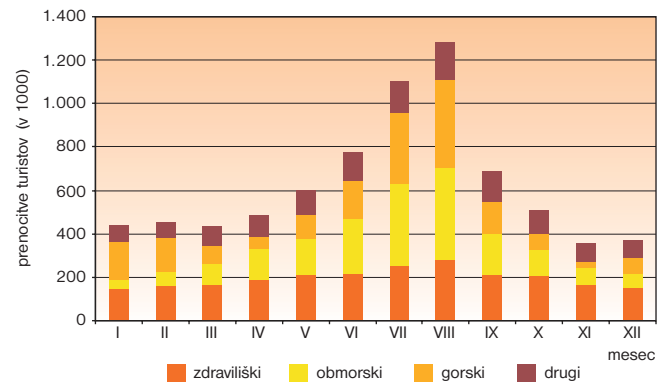
Kazalec prikazuje razvoj turizma v Sloveniji z gibanjem števila razpoložljivih ležišč in števila prenočitev turistov ter njihovo časovno razporeditev glede na tip turističnih krajev.

Slika 54-1: Razvoj števila razpoložljivih ležišč za turiste in števila prenočitev turistov v Sloveniji

Slika 54-2: Razporeditev prenočitev turistov v Sloveniji po mesecih in tipu turističnih krajev leta 2003

Po upadu števila turistov in turističnih zmogljivosti v Sloveniji ob osamosvojitveni vojni se turizem od leta 1992 glede na število razpoložljivih ležišč za turiste, predvsem pa glede na število turističnih prenočitev v Sloveniji krepi. Leta 2004 so turisti na njim namenjenih 78.654 ležiščih prespali 7.588.737 noči, kar pomeni, da so bila ležišča povprečno zasedena četrtno leta (96 noči). Razporeditev prenočitev prek leta pa kaže, da so zasedena predvsem v poletnih mesecih, ko je največ turistov v slovenskih obmorskih krajih (avgusta 2004 je bila tam dobra tretjina vseh turističnih prenočitev), nekaj manj pa v gorskih in zdraviliških. Povečana zasedenost obstoječih ležišč pomeni manjši prostorski pritisk in večji pritisk na druge naravne vire, predvsem zaradi izrazitega letnega turističnega viška.

Razvoj turizma lahko obremenjuje okolje predvsem z večjimi količinami uporabljene pitne vode, odpadnih voda in odpadkov, s pritiskom na rabo zemljišč za turistične objekte ter z emisijami plinov in drugimi posledicami prometa, ki nastanejo zaradi turizma. Posebno občutljivo je razmerje med veliko biotsko raznovrstnostjo mnogih predelov Slovenije, ki je skupaj s pojmom »naravne lepote« izpostavljena kot ena izmed ključnih delov slovenske turistične ponudbe. Na drugi strani pa so pritiski, ki jih turizem povzroča naravnim lepotam, predvsem v občutljivih habitatnih tipih, kot so npr. kraške jame ali območja, kjer se razmnožujejo na motnje občutljive vrste.

PODATKI IN VIRI:

Preglednica 54-1: Razvoj števila razpoložljivih ležišč za turiste in števila prenočitev turistov v Sloveniji

Vir: Statistični letopis 1996, 2000, 2003, 2004, Statistični urad Republike Slovenije

	enota	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
prenočitve	indeks (1992 = 100)	100	106	115	115	114	125	123	119	132	140	144	147	149
ležišča	indeks (1992 = 100)	100	104	105	102	108	111	111	110	110	111	112	112	110

Preglednica 54-2: Razporeditev prenočitev turistov v Sloveniji po mesecih in tipu turističnih krajev leta 2003

Vir: Statistični letopis 2003, Statistični urad Republike Slovenije

	enota	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
zdraviliški	število (v 1000)	148	160	167	190	212	216	254	281	208	206	165	152
obmorski	število (v 1000)	41	65	98	139	166	255	376	422	192	120	75	61
gorski	število (v 1000)	179	155	81	58	110	175	327	408	150	75	29	77
drugi	število (v 1000)	75	73	88	98	117	132	146	173	139	106	86	79

Uporabljeni so podatki Statističnega urada Republike Slovenije, objavljeni v Statističnih letopisih Republike Slovenije.

Podatke o zmogljivosti nastanitvenih objektov (število sob in ležišč) ter o prihodih in prenočitvah turistov Statističnemu uradu Republike Slovenije vsak mesec sporočajo podjetja, družbe in druge organizacije, ki turistom ponujajo nastanitev ali jim to storitev samo posredujejo, pa tudi občani, ki oddajajo zasebne turistične sobe. Podatki temeljijo na popolnem zajetu.

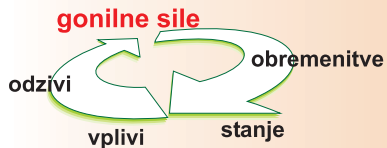
Za prenočitev se šteje vsaka noč, ki jo turist dejansko preživi v nastanitvenem objektu (prespi ali se tam le zadržuje) ali ko je tam le prijavljen (njegova fizična navzočnost ni nujna).

Kot turistični kraj se obravnava kraj, ki ponuja:

- privlačne možnosti za bivanje (naravne lepote, zdravilni vrelci, kulturnozgodovinski spomeniki, kulturne, zabavne in športne prireditve itn.),
- komunikacijske možnosti (možnost dostopa, prometne zveze itn.),
- sprejemne možnosti (namestitveni objekti s spremljajočimi trgovskimi, obrtniškiimi, poštnimi in drugimi storitvenimi objekti, pa tudi parki, sprehajališča, kopališča ipd.),

Kraji, ki po omenjenih merilih sodijo med turistične, so naprej razvrščeni v naslednje skupine:

- zdraviliški kraji (kraji, za katere je znanstveno, medicinsko ali izkustveno ugotovljen zdravilni učinek termalnih ali mineralnih voda ali drugih geološko-mineraloških sestavin. Sem spadajo klimatska, mineralna in termalna zdravilišča, ki imajo praviloma tudi ustrezne objekte za zdravljenje in rehabilitacijo obiskovalcev),
- obmorski kraji (kraji vzdolž morske obale),
- gorski kraji (praviloma kraji, ki ležijo na nadmorski višini nad 500 metrov ali na območju gore) in
- drugi kraji (kraji, ki so privlačni zaradi podnebnih razmer, kulturnozgodovinskih spomenikov ipd., kraji ob rekah in jezerih in drugi, ki jih ne moremo uvrstiti med prej navedene, ter glavno mesto Slovenije - Ljubljana).

55. OBISK NARAVNIH ZNAMENITOSTI

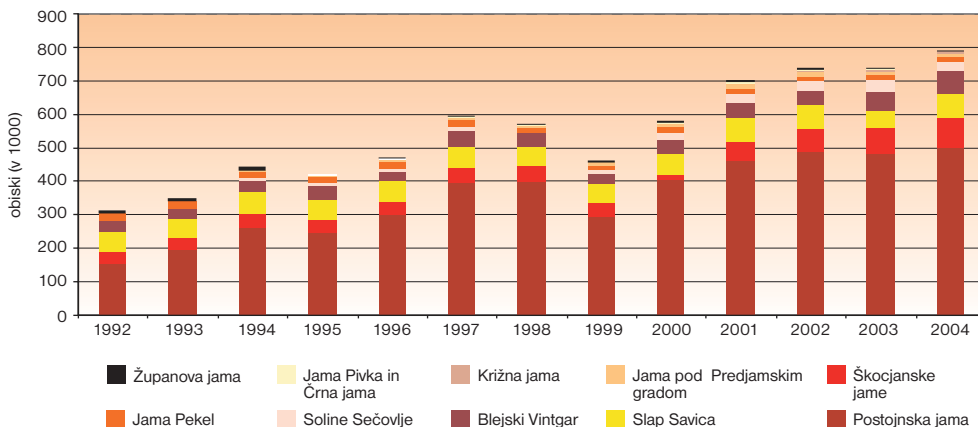
CILJ

- Trajnostna raba sestavin biotske raznovrstnosti.
- Zavarovanje tistih območij, pomembnih za ohranjanje biotske raznovrstnosti na katerih je treba zagotoviti številne in raznolike ukrepe, usmerjati ravnanja in nekatere dejavnosti (zlasti turizem in rekreacijo).

Kazalec prikazuje število obiskovalcev izbranih naravnih znamenitosti v koledarskem letu. To so turistične znamenitosti z naravnimi lepotami po definiciji Statističnega urada Republike Slovenije in so vključene v redno spremljanje obiskanosti.

Slika 55-1: Letno število obiskovalcev izbranih naravnih znamenitosti v Sloveniji

Kazalec prikazuje razvoj zanimanja turistov za izbrane naravne znamenitosti v Sloveniji. Obisk in število plačanih vstopnic za ogled je odvisen tudi od predstavitve in organiziranosti ogledov teh naravnih znamenitosti. Skupno število organiziranih obiskov se je od leta 1992 do 2004 več kakor podvojilo in povečalo se je število objektov, ki so jih upravljavci pripravili za ogled turistom. Tako bi omogočili varno in vodeno doživljanje

znamenitosti, hkrati pa jih zavarovali pred prevelikimi obremenitvami. To je pomembno zlasti pri občutljivih habitatih, kakršne so kraške jame. S podelitvijo koncesij upravljavcema Postojnske jame in Sečoveljskih solin leta 2002 je bil storjen tudi korak naprej pri uresničevanju Nacionalnega programa varstva okolja, ki napoveduje uveljavitev izdajanja koncesij za turistično rabo naravnih virov.

PODATKI IN VIRI:

Preglednica 55-1: Letno število obiskovalcev izbranih naravnih znamenitosti v Sloveniji

Vir: Obiskovalci pomembnejših turističnih znamenitosti, Rezultati raziskovanj 661/1996, 681/1997, 708/1998, 736/1999, 738/2000, 745/2001, 771/2002, 787/2002, Statistični urad Republike Slovenije; Obiskanost pomembnejših turističnih znamenitosti, igralnic, kopališč, galerij in muzejev ter dnevi poslovanja, Slovenija, Statistične informacije 21, 148/2004, 73/2005

	enota	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Postojnska jama	število (v 1000)	155,5	197,5	261,8	244,8	301,1	393,7	398,9	294,2	403,2	460,5	489,1	484,2	498,7
Škocjanske jame	število (v 1000)	32,0	33,9	42,1	41,6	41,3	47,2	48,6	44,7	15,6	56,8	67,3	75,4	89,7
Slap Savica	število (v 1000)	61,2	58,1	64,3	59,6	60,2	64,8	56,9	53,1	62,7	71,8	72,2	50,5	74,0
Blejski Vintgar	število (v 1000)	33,5	30,2	33,1	39,6	27,4	43,7	37,6	32,0	43,3	45,2	43,9	60,2	65,5
Soline Sečovelje	število (v 1000)	np	np	9,3	8,1	10,0	14,0	np	9,9	20,3	29,2	25,6	30,8	29,1
Jama Pekel	število (v 1000)	21,8	21,4	19,7	17,8	20,8	19,1	16,3	14,1	15,7	14,7	14,1	16,0	15,0
Jama pod Predjamskim gradom	število (v 1000)	np	np	0,9	3,8	5	6,7	6,3	7,4	12,3	13,9	13,7	10,8	9,4
Križna jama	število (v 1000)	np	np	np	np	np	np	np	np	np	np	3,8	3,8	3,8
Jama Pivka in Črna jama	število (v 1000)	np	np	np	1,6	2,30	2,3	3,2	2,3	2,9	3,3	3,0	3,1	2,6
Županova jama	število (v 1000)	8,7	9,4	11,5	0,6	3,7	5,1	4,9	4,3	4,1	5,3	5,0	4,4	1,4

Vir podatkov so objave v publikacijah Rezultati raziskovanj in Statistične informacije 21 Statističnega urada Republike Slovenije. Podatki so zbrani s poročili o obiskovalcih turističnih znamenitosti, igralnic in kopališč, ki jih Statističnemu uradu pošiljajo upravljavci turističnih objektov glede na število prodanih vstopnic.

Uredba o koncesiji za rabo naravnih vrednot Postojnski jamski sistem in Predjamski jamski sistem (Ur. l. RS, št. 77/2002)

Uredba o koncesiji za rabo naravne vrednote Sečoveljskih solin in o koncesiji za upravljanje Krajinskega parka Sečoveljske soline (Ur. l. RS, št. 11/2002)